

Hva skal vi gjøre med pengene våre?

Hva sier Bibelen om tiende og givertjeneste?

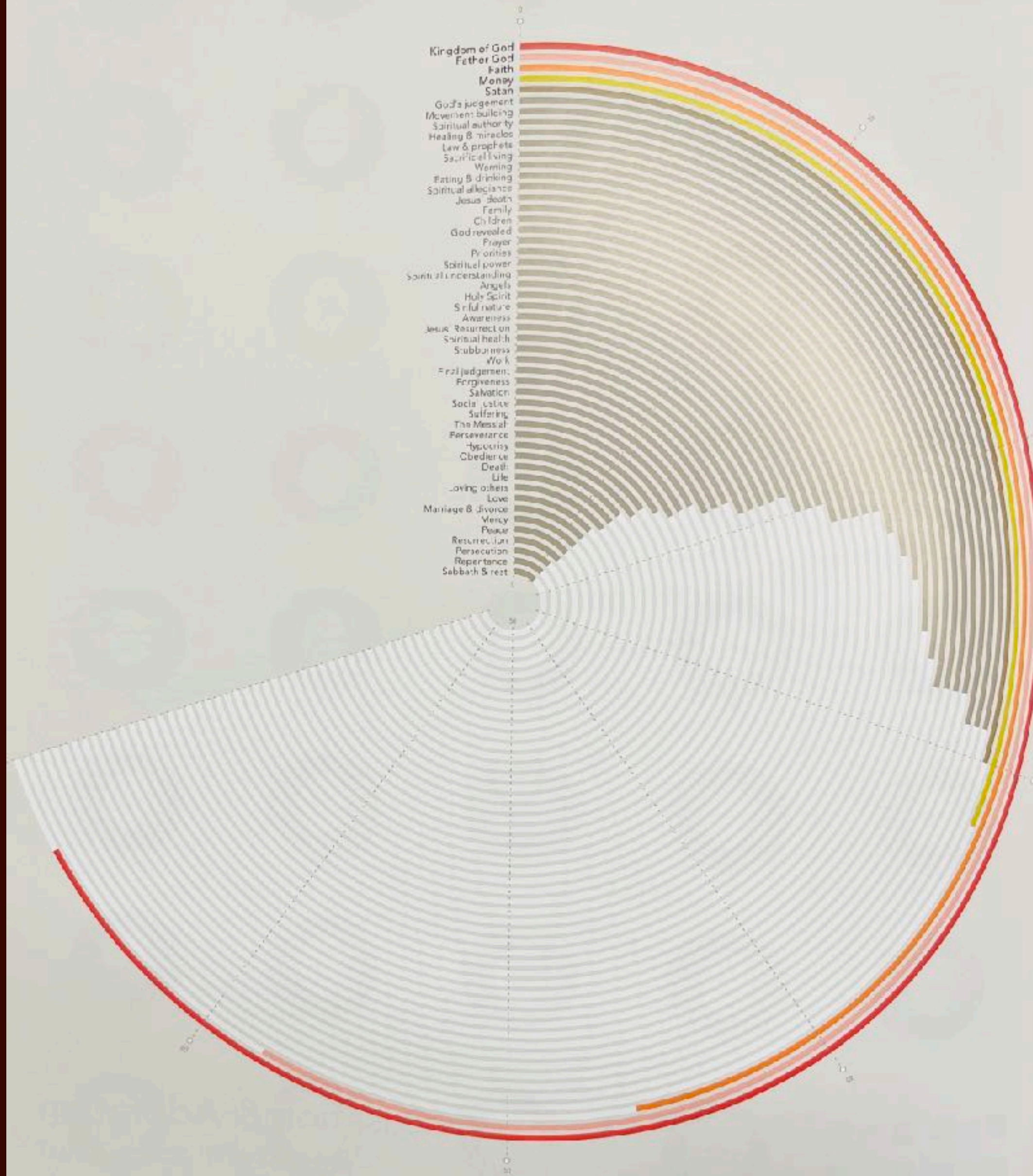

**THE
INFOGRAPHIC
BIBLE**

*Visualising the drama
of God's word*

'Awesome and ambitious'
DAVID McCANDLESS

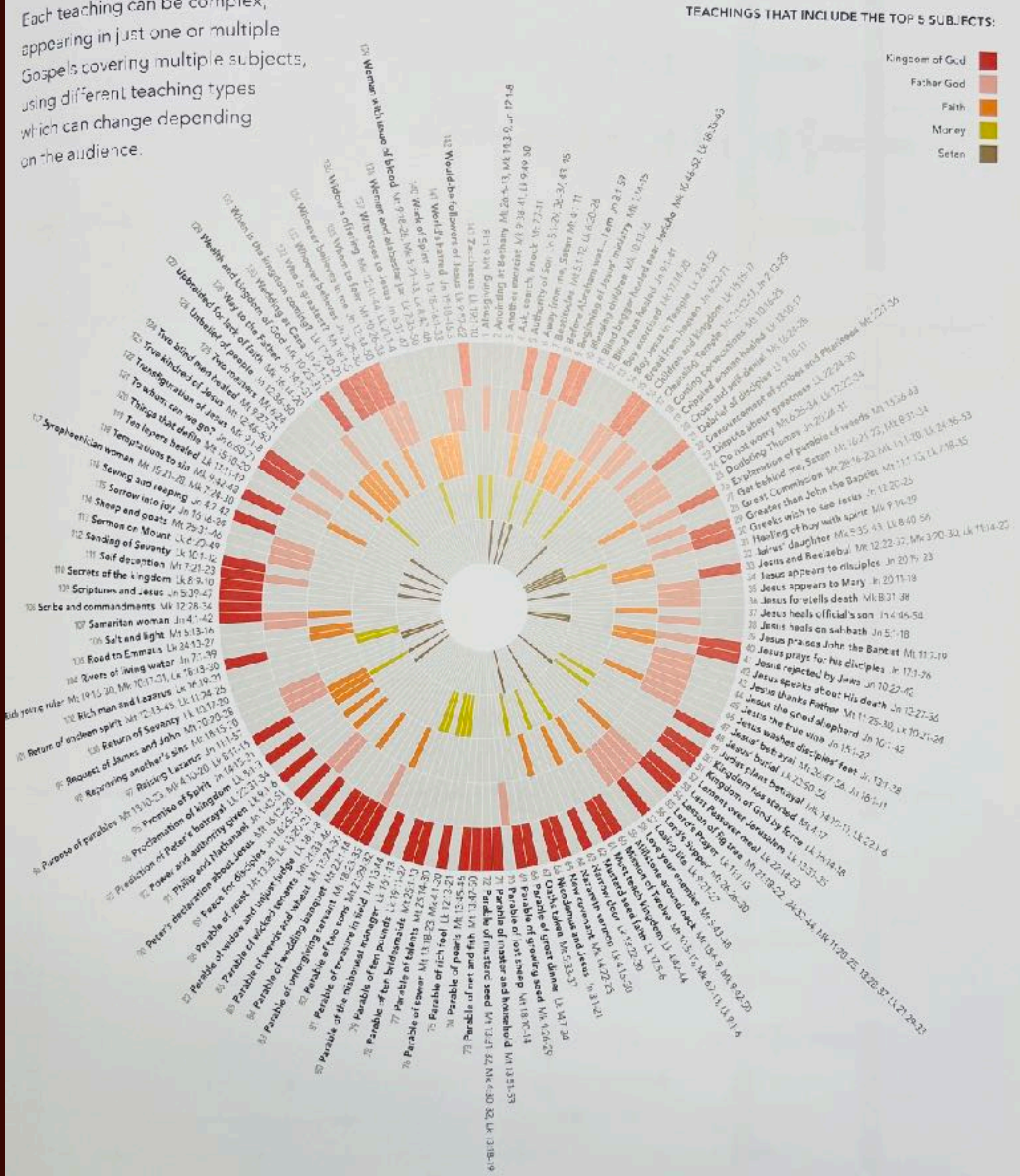
The Top 50 Subjects Jesus Taught On

The Top 5 Subjects Jesus Taught On

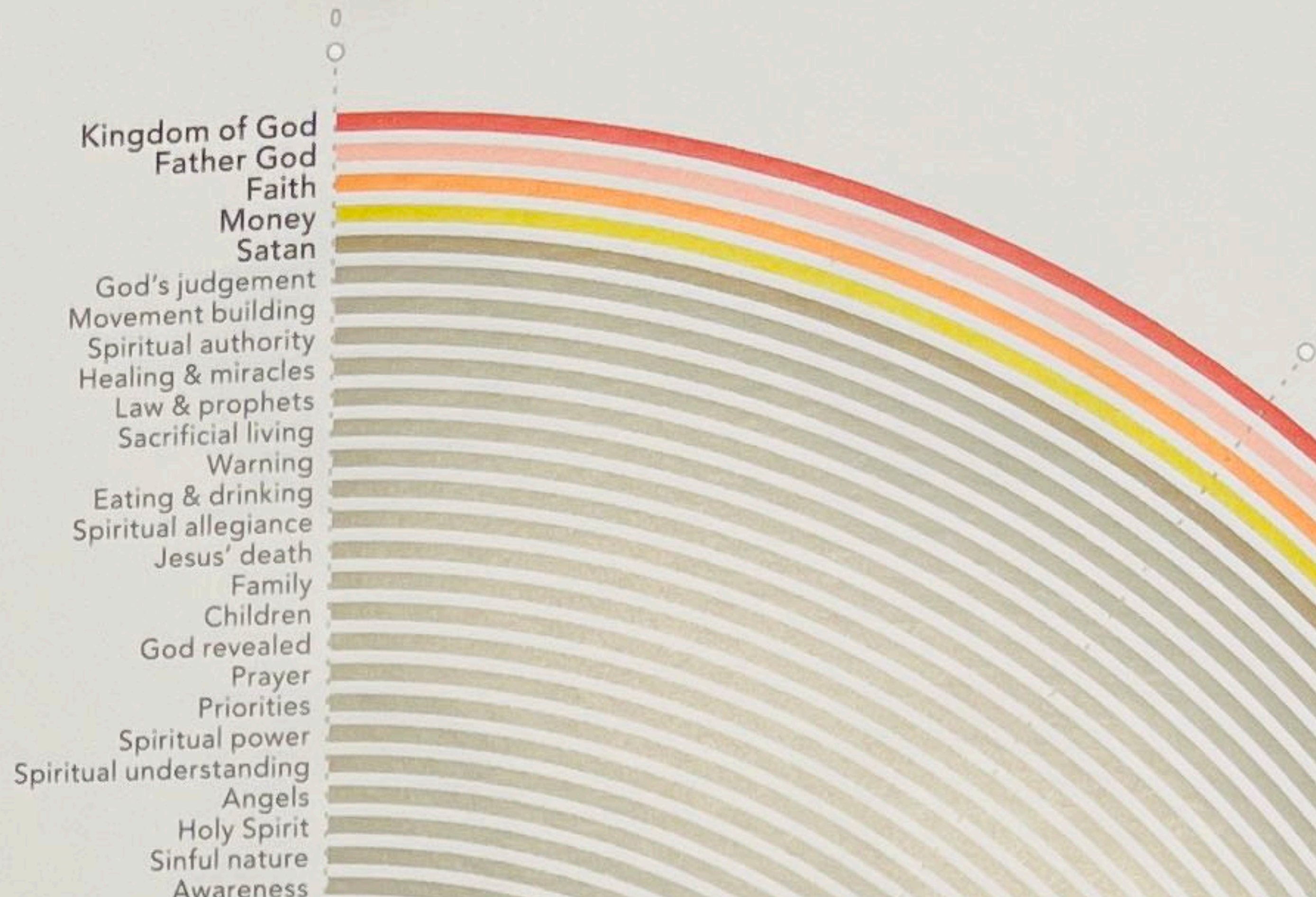
Shedding some more light

Each teaching can be complex, appearing in just one or multiple Gospels covering multiple subjects, using different teaching types which can change depending on the audience.

note: Calculation for top 5 totals - Each Gospel containing a teaching on the subject is 1 count. For clarity a teaching which appears in 2 Gospels would count as 2.

The Top 50 Subjects Jesus Taught On

1. Abraham ga tiende til Melkisedek (1 Mos 14)

- *Spørsmål: Betyr dette at tienden er en "tidløs sannhet", siden det skjer før Moseloven? Jakob lover også å gi tiende av alt Gud gir ham (1. Mos 28:22).*
- Tiende fantes utenfor Israel også, f.eks. i Babylon, Persia, Hellas, Egypt og Kina. Lignende praksiser i Arabia, Fønikia og Romerriket.
- Ingen forklaring hvorfor Abraham gir tiende til Melkisedek. Virker som en naturlig ting å gjøre for en "lavere til en høyere" (Hebr. 7).
- ***Denne teksten er ikke nok til å konkludere med at tienden er "tidløs" fra Guds side, men at det var en gammel praksis i mange kulturer den gangen.***

2. Tiende som en del av Moseloven

Tienden er altså eldre enn Moseloven, men innlemmes i den for å få deres praksiser inn i relasjonen med Gud (som f.eks. ofringer, hellige steder og svogerekteskap).

Tienden gikk til levittene og tempeltjenesten (4. Mos 18:21-22), men også til å feire med et måltid for familien, og levittene huskes på (5. Mos 14:22-27).

Hvert tredje år skulle også levittene, innflytterne, de farløse og enkene inviteres (5. Mos 14:28-29).

Hvis reisen til Jerusalem ble for lang, kunne man selge tienden (korn, vin, olje, storfe, småfe) og dra til Jerusalem med pengene og kjøpe det man trengte til måltidet.

Ble gitt årlig av dyr og avling. «Førstegrøden» ble gitt til Gud før man visste noe om hvor stor avlingen egentlig kom til å bli.

3. Hva med Malaki 3:8-10?

Kan et menneske stjele fra Gud? Dere stjeler fra meg, men sier:

«Hva er det vi har stjålet fra deg?»

Tienden og offergaven! Under forbannelse er dere, dere stjeler fra meg, hele folket!

Kom med hele tienden til forrådsammeret så det finnes mat i mitt hus. Prøv meg på denne måten, sier HERREN over hærs-karene. Jeg skal sannelig åpne himmelens sluser og øse ut over dere velsignelse uten mål.

3. Hva med Malaki 3:8-10?

Kan et menneske stjele fra Gud?

Dere stjeler fra meg, men sier:

«Hva er det vi har stjålet fra deg?»

*Tienden og offergaven! Under
forbannelse er dere, dere stjeler
fra meg, hele folket!*

*Kom med hele tienden til
forrådsammeret så det finnes
mat i mitt hus. Prøv meg på
denne måten, sier HERREN over
hærskarene. Jeg skal sannelig
åpne himmelens sluser og øse ut
over dere velsignelse uten mål.*

- **Mulig bakgrunn i Neh 13:10-13:** Levittene ikke hadde fått det de skulle ha. "Så førte hele Juda tienden av korn, ny vin og fin olje til lagrene... lagerrommene..." (samme ord som "forrådsammer")
- **Hva slags forbannelse?**
 - Tienden var en del av loven, og lovbrudd førte til *paktsforbannelser* (5. Mos 28:23-24, 38-40, 42)
 - Tørke (v. 10), gresshopper o.l. (v. 11) og dårlige avlinger (v. 11)
- **Hva slags velsignelse?** Regn og gode avlinger!
- **"Prøv meg":** Da vil de se at han holder sin del av pakten.
- Folket tenkte feil om Gud (v. 6), hadde vendt seg fra ham (v. 7), stolte ikke på ham og tenkte derfor feil om det de hadde.
- ***I den nye pakt er vi ikke under loven, og vi kommer aldri under noen slik forbannelse. Jesus har kjøpt oss fri fra lovens forbannelse (Gal 3:13).***
- ***Denne teksten kan ikke tas ut av sin GT-kontekst!***

4. Jesus om tienden

Matt 23,23: *“Ve dere, skriftlærde og fariseere, dere hyklere! Dere gir tiende av mynte og anis og karve, men forsømmer det som veier mer i loven: rettferdighet, barmhjertighet og troskap. Det ene burde gjøres og det andre ikke forsømmes.”*

Jesus refser fariseerne for å være hyklere når de gir tiende til og med av *urter* og *krydder*, men ikke bryr seg om de viktigere poengene i loven. (Som fariseeren i lignelsen i Luk 18:12)

Ellers bare i Hebr 7, som nevner tienden pga 1. Mos 14:17-20.

Alle referanser til tienden er pga GT eller datidens jødiske praksis.

4. Noe av det Jesus sa om penger

1. Rikdom kan være åndelig farlig:

- *“Ve dere rike, dere har alt fått deres trøst.”* (Luk 6:24)
- *“Slik går det med den som samler skatter til seg selv og ikke er rik i Gud.”* (Luk 12:21)
- *“Dere kan ikke tjene både Gud og Mammon”* (Luk 16:13)

2. Ansvarlighet og klok bruk av penger (Luk 16:9-12):

1. Være generøse og investere i Guds rike
2. God håndtering av penger er tegn på at vi kan forvalte ting i Guds rike
3. Det er viktig hvordan vi forvalter alt vi låner i vårt jordiske liv.

3. Gud ser ikke på hvor mye du gir, men på hvor mye du har igjen (Luk 21:1-4)

5. De første kristne

Apg 2:44-45: Alle de troende holdt sammen og hadde alt felles. De solgte eiendommene sine og det de ellers eide, og delte ut til alle etter som hver enkelt trengte det.

Apg 4:32-35: Alle de troende var ett i hjerte og sinn, og ingen regnet det de eide som sitt eget; de hadde alt felles.. Ingen av dem led nød, for de som eide jord eller hus, solgte det og kom med pengene og la dem for apostlenes føtter. Så fikk hver enkelt tildelt det han trengte.

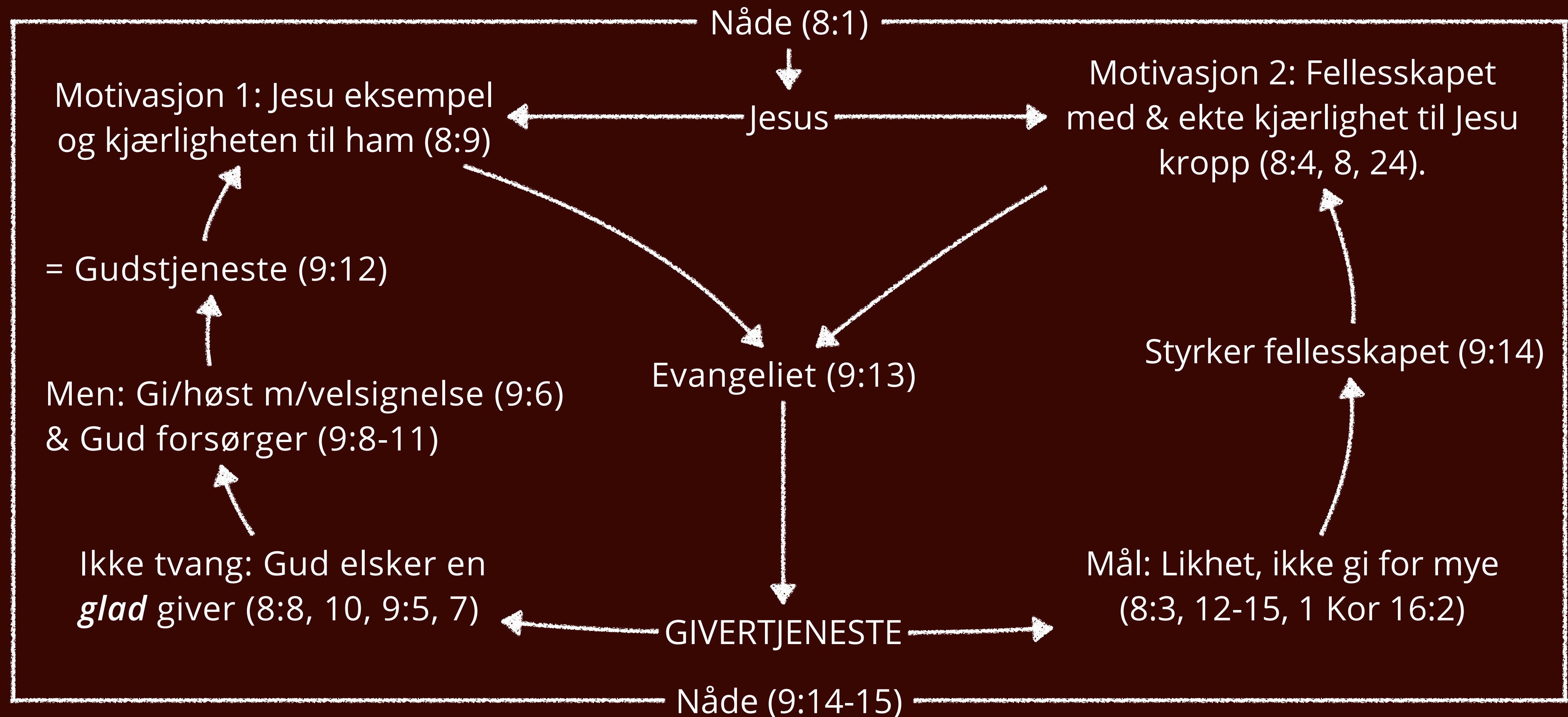
Ingenting om tiende, og de forholder seg heller ikke til levittene. Men de går mye lenger og tar vare på alle i fellesskapet.

Lukas forteller hvordan de gjorde det i Jerusalem. Han sier ingenting om at de gjorde det overalt, og heller ikke at dette var en praksis alle skulle ha.

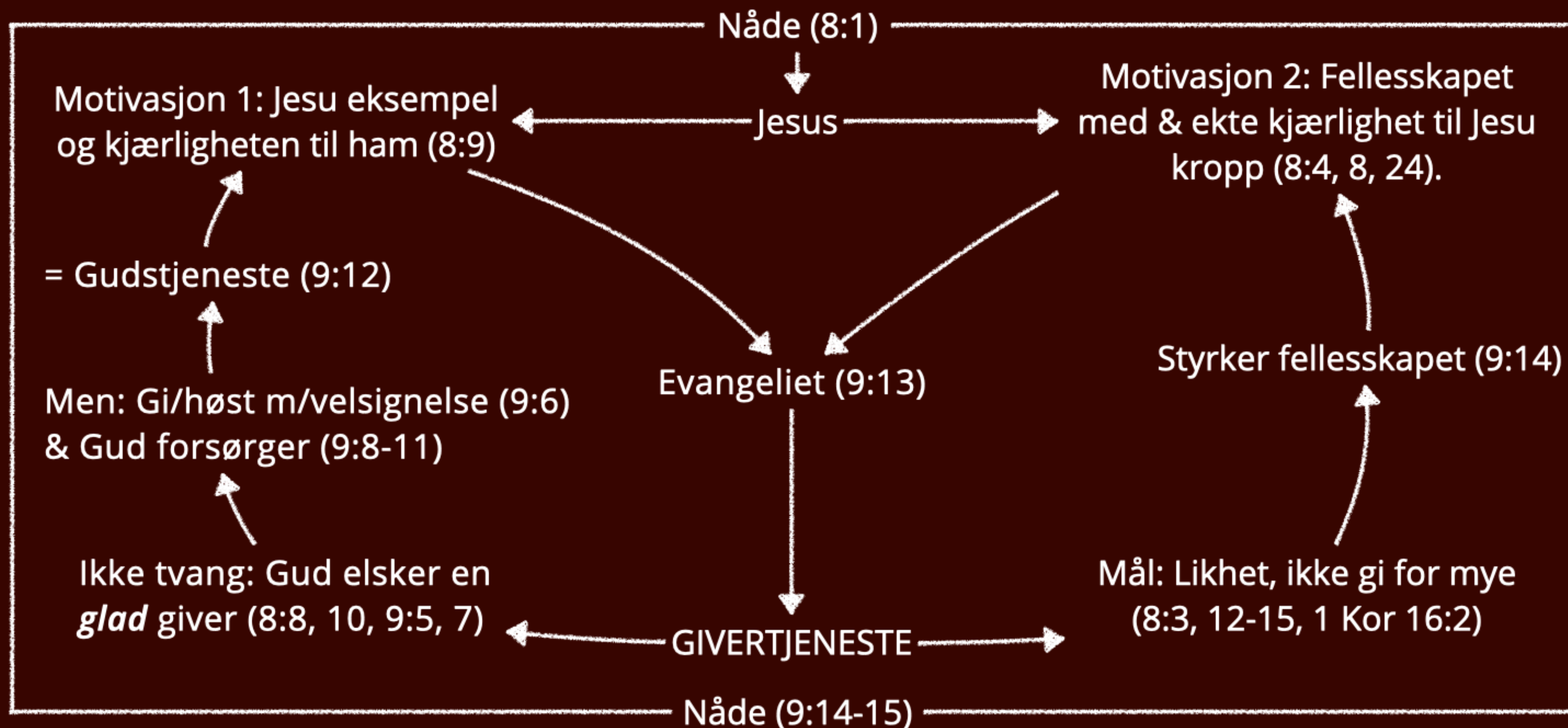
Et sterkt vitnesbyrd om fellesskapet i en "kollektivt tenkende" kultur.

Joh 13:34-35 og 17:22-23 i praksis (Apg 2:47)

6. Paulus' "kollektttale" i 2. Kor 8-9

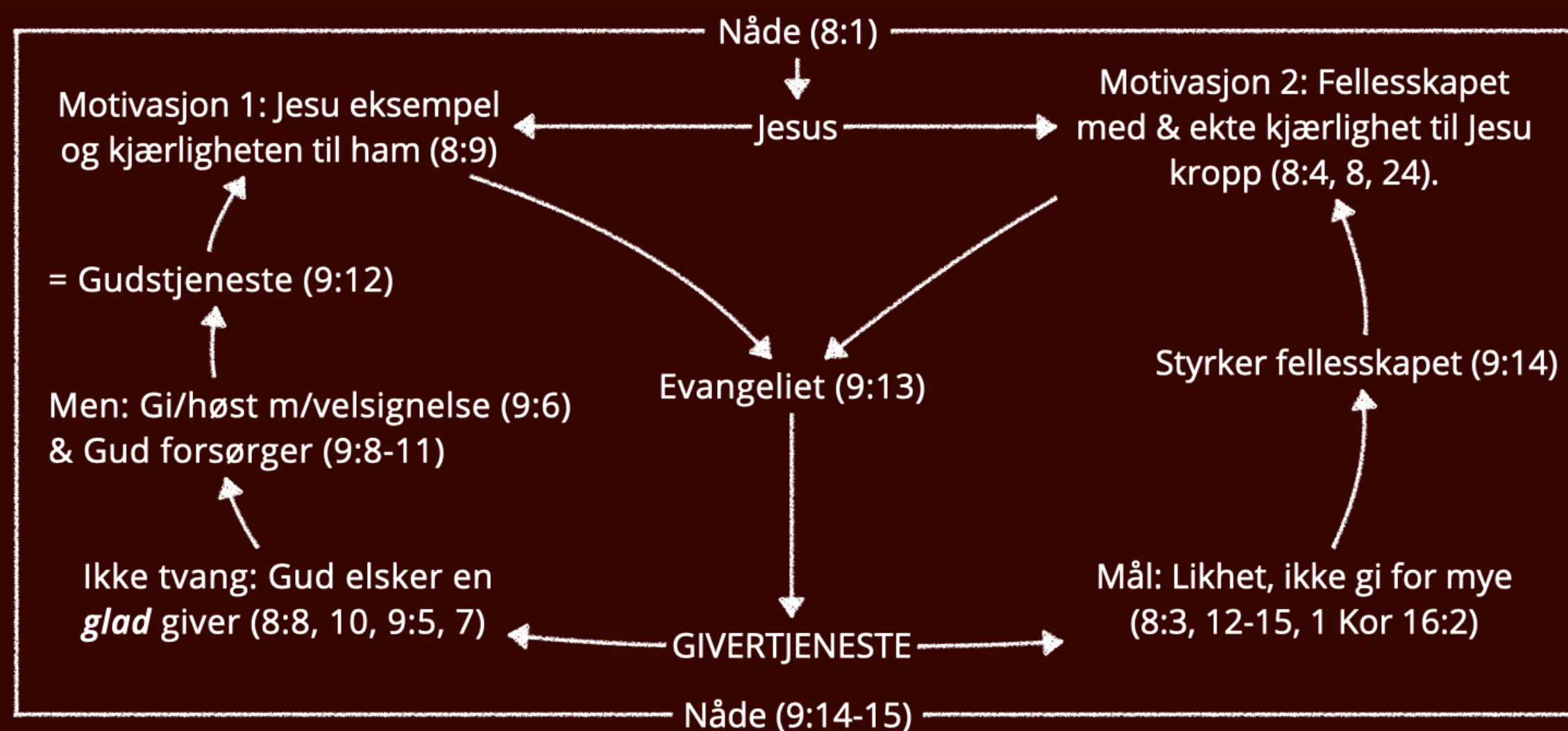

6. Paulus' "kollektttale" i 2. Kor 8-9

6. Paulus' "kollektttale" i 2. Kor 8-9

- Paulus befaler dem ikke (8:8, 9:7), men sier sin mening (8:10).
- Han nevner ikke tienden, men ber dem gi det de har bestemt seg for (9:7) og legge til side så mye som de er i stand til (1. Kor 16:2).
- Dette er praksisen til de kristne i Jerusalem i Apg (og Guds praksis med mannaen i 2. Mos 16) overført til den globale menighet (8:13-15).
- Motivasjon for å gi: Alt Gud har gitt oss av sin nåde, Jesu eksempel som ga hele seg for oss, og dermed vår kjærlighet til ham og til hans kropp menigheten.
- Målet: Likhhet og for å styrke fellesskapet

7. Så hva skal vi gjøre med pengene våre?

1. *“Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde: Enda han var rik, ble han fattig for deres skyld, så dere skulle bli rike ved hans fattigdom.”* (2 Kor 8:9)
2. *“Dere skal ikke samle skatter på jorden, hvor møll og mark ødelegger, og hvor tyver bryter inn og stjeler. Men dere skal samle skatter i himmelen, der verken møll eller mark ødelegger og tyver ikke bryter inn og stjeler. For der skatten din er, vil også hjertet ditt være.”* (Matt 6:19-21)

- Det handler om å gi tilbake fordi Jesus har gitt oss så mye, slik at hans folk får det de trenger og slik at vi unngår rikdommens farer.
Har vi egentlig innsett hva Jesus har gitt oss?
- Hele jorden og alt vi har tilhører Gud, ikke oss.
Ser vi på det vi eier som vårt, eller som at vi forvalter det Gud har gitt oss?
- Gud vil at vi skal være glade givere og samtidig være utvise en økonomisk ansvarlighet.
Hvordan kan vi gjøre begge deler?
- Gud ønsker likhet blant sitt folk (2 Mos, Apg, 2 Kor).
Hvordan kan vi praktisere dette?

Mindre loviskhet — mer Jesus

Ikke noe loviskhet — bare Jesus